

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Garnizoanei Tambov din or. Kirsanov din 20 iunie 1945, în cauza penală în privința lui

Iliin Alexandr xxxxxxxx, născut în anul 1923, de naționalitate moldovean, originar din s. Coșnița r. Dubăsari, reg. Odessa RSSM, la momentul condamnării soldat în Armata Roșie, unitatea militară nr. 14 de pușcași în rezervă.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 04.01.2022 – 14.02.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al garnizoanei Tambov din or. Kirsanov din 20 iunie 1945, *Iliin Alexandr* a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 (trei) ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, *Iliin Alexandr* a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind soldat în Armata Roșie, aflându-se în unitatea militară nr. 14 de pușcași în rezervă, sistematic a făcut agitație antisovietică în prezența soldaților, calomnia formarea colhozurilor și acțiunile represive a politicii petrecute de puterea sovietică, după eliberarea Basarabiei de către Armata Roșie, laudând atitudinea bună a ocupanților români față de populația sovietică. La fel, discredita patrioții sovietici, comuniștii și Conducătorii Supremi ai Armatei Roșii, dar totodată îi ridică în slavă pe Ghebels, Antonescu și alți lideri fasciști, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 58-10 alin.(2) din Codul penal al RSFSR.

Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

3. La 04 ianuarie 2022 Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Iliin Alexandr.

3.1 În susținerea recursului în anulare înaintat, Adjunctul Procurorului General interimar invocă următoarele:

- sentința de condamnare în privința lui Iliin Alexandr a fost pronunțată de instanța de judecată în baza declarațiilor depuse de inculpat, de către martorii audiați în cauza dată, dar care nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare;

- instanța de judecată la examinarea dosarului, a încălcat în mod flagrant dreptul la apărare a inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- pentru vociferarea opiniei sale cu referire la situația pe front, făcând comparație dintre conducătorii germani cu alți conducători de oști ai Armatei roșii, apoi referitor la careva afirmații despre Stalin, și despre calitatea vieții din Basarabia, când aceasta era partea componentă a României, unde invoca, că s-a trăit bine, inculpatul Iliin Alexandr, nu putea fi acuzat, și mai mult ca atât condamnat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru “activitate contrarevoluționară”.

În cazul dedus judecății, Iliin Alexandr a fost condamnat pentru activitate contrarevoluționară, caz prevăzut de art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice și în final, urmează a fi reabilitat.

Totodată, Colegiul penal constată că, sentința de condamnare în privința inculpatului este afectată de vicii fundamentale, deoarece a fost pronunțată exclusiv pe baza învinuirii aduse, fără a fi administrate și cercetate alte probe, în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie, încălcând în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare.

Reieșind din cele constatate și reținând prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezente, în speța vizată, motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Iliin Alexandr în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu articolele 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș, casează sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei Tambov din or. Kirsanov din 20 iunie 1945, prin care *Iliin Alexandr xxxxxxxx* a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal.

Iliin Alexandr xxxxxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion